

*Міністерство охорони здоров'я України
Міністерство освіти і науки України
Національний фармацевтичний університет
Кафедра менеджменту, маркетингу та
забезпечення якості у фармації*

МАТЕРІАЛИ

**XII науково-практичної internet-конференції з міжнародною участю
«МЕНЕДЖМЕНТ ТА МАРКЕТИНГ У СКЛАДІ
СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ, НАУКИ, ОСВІТИ,
ПРАКТИКИ»
(19 березня 2026 р.)**

MATERIALS

**of XII scientific and practical internet-conference
with international participation
«MANAGEMENT AND MARKETING IN THE MODERN
ECONOMY, SCIENCE, EDUCATION AND PRACTICE»
(19 March 2026)**

Харків

2026

МОТИВАЦІЙНЕ ІНТЕРВ'Ю – ЕФЕКТИВНИЙ МЕТОД КОМУНІКАЦІЇ КЛІНІЧНОГО ФАРМАЦЕВТА І ПАЦІЄНТА

Міщенко О.Я.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

oksanamishch2021@gmail.com

Вступ. Низька прихильність до фармакотерапії залишається однією з ключових причин недостатньої ефективності лікування хронічних захворювань і розвитку ускладнень. За оцінками експертів, близько половини пацієнтів не дотримуються довготривалої терапії, що негативно впливає на клінічні результати та економічні показники системи охорони здоров'я. Сучасні методи покращення дотримання режиму лікування хронічних проблем зі здоров'ям здебільшого складні та не дуже ефективні, тому неможливо досягти всіх переваг лікування. У цьому контексті зростає значення пацієнт-орієнтованих комунікативних стратегій, серед яких провідне місце посідає мотиваційне інтерв'ю (Motivational interviewing, MI).

Мета дослідження – за результатами аналізу доказових джерел інформації обґрунтувати доцільність застосування мотиваційного інтерв'ю (консультування) в діяльності клінічного фармацевта як інструменту підвищення прихильності пацієнтів до лікування.

Матеріали та методи дослідження: цільовий пошук джерел доказової інформації в базі PubMed за ключовими словами: клінічний фармацевт, мотиваційне консультування, пацієнт, прихильність до лікування.

Результати дослідження. У результаті пошуку був знайдений мета-аналіз: Lundahl B., Moleni T., Burke B.L., Butters R., Tollefson D., Butler C., Rollnick S. Motivational interviewing in medical care settings: a systematic review and meta-analysis of randomized controlled trials. Patient Educ Couns. 2013 Nov; 93(2): 157-68. doi: 10.1016/j.pec.2013.07.012. До цього мета-аналізу було включено результати 48 рандомізованих клінічних досліджень (9618 учасників), в яких порівнювали MI з умовами порівняння та виділили

унікальний ефект МІ в умовах медичного обслуговування. Мотиваційне інтерв'ю – це доказовий метод комунікації, розроблений для стимулювання внутрішньої мотивації до змін через партнерську взаємодію, емпатію та підтримку автономії пацієнта (Miller & Rollnick, 2013). Метод спрямований на формування «мови змін», коли пацієнт самостійно озвучує аргументи на користь дотримання терапії. Практична реалізація МК базується на техніках OARS: open-ended questions – відкриті запитання, affirmations – підтримувальні твердження, reflective listening – рефлексивне слухання та summaries – підсумовування. У практиці клінічного фармацевта МК використовується під час консультування щодо режиму прийому лікарських засобів, профілактики побічних реакцій, корекції поліфармації та раціонального застосування ліків. На відміну від директивної моделі спілкування, мотиваційний підхід знижує рівень опору пацієнта та сприяє формуванню відповідального ставлення до лікування.

За даними наведеного вище мета-аналізу загальний ефект МІ показав статистично значущу, помірну перевагу: відношення шансів = 1,55 (ДІ: 1,40–1,71), $p < 0,001$. МІ показав важливу ефективність в таких сферах, як лікування ВІЛ, стоматологічних патологій, відмові від вживання алкоголю та тютюну, модифікація малорухливого способу життя, самоконтроль хронічних порушень здоров'я, для зниження смертності. МІ не був особливо ефективним при розладах харчової поведінки або поведінки, пов'язаній з самодопомогою, або для деяких медичних результатах, таких як частота серцевих скорочень.

Висновки. Мотиваційне консультування є ефективною комунікативною технологією в професійній діяльності клінічного фармацевта. Його впровадження сприяє підвищенню прихильності до фармакотерапії, покращенню клінічних результатів та раціональному використанню лікарських засобів. Формування навичок МІ доцільно інтегрувати у систему професійної підготовки та безперервного професійного розвитку фармацевтичних фахівців, зокрема клінічного фармацевта.